

Stiglaget for Mysuset, Raphamn og Kringseter (sendt inn 30.05.2023)

I forbindelse med feiringen av Rondane Nasjonalparks 50-årsjubileum i 2012, der det var utescener, høy musikk og stor festivitas, og hvor vi hørte festtaler fra både ordfører, fylkesmann og miljøvernrepresentanter som hevdet at villreinen hadde det bra, og at flokken nå var stor og sunn.

På kort tid har situasjonen snudd, og villreinens tilstand har gått fra god til utilfredsstillende, og den står nå i fare for reell utryddelse.

Den primære årsaken til trusselen mot villreinen er den globale oppvarmingen. Klimaendringer tvinger villreinen til å bevege seg høyere opp i fjellet om sommeren. Dette begrenser beiteområdene og gjør de mer sårbare for sykdommer og rovdyrangrep. Over tid kan stammen tilpasse seg, men det kan bety færre villrein enn tidligere, og de vil neppe benytte mange av de tidligere trekkveiene. Dette er og blir historie.

Mange foreslåtte tiltak for å hjelpe villreinen er basert på manglende kunnskap og overdrevne medieoverskrifter. Det nåværende jaktfordelings- og forvaltningssystemet kan også tilpasses og forbedres.

Statsforvalterens forespørsel om innspill viser usikkerhet rundt tiltakene, og det mangler tydeligvis tilstrekkelig forskning og dokumentasjon om villreinens nye situasjon.

Vår anbefaling er å fokusere på, og sikre villreinens overlevelse i høyfjellet i dens fremtidige naturlige habitat. Utestengelse av menneskelig aktivitet er ikke nødvendigvis den beste løsningen for å få dette til, men reinen bør skjermes. Rondane Nasjonalpark og de omkringliggende områdene har store fordeler både for både mennesker, dyr og natur.

En balanse mellom bevaring og bruk er mulig. Nasjonalparken er allerede et populært turistmål som gir arbeidsplasser og økonomiske fordeler for lokalsamfunnet. Aktiviteter som fotturer/toppturer, sykling, fiske, jakt og skiturer har positive helseeffekter for deltakerne. Naturen tilbyr en tilflukt og inspirasjon.

En bærekraftig forvaltning kan støtte forskning og utdanning, øke kunnskapen om økosystemet og bidra til bevaring av biologisk mangfold. Samarbeid mellom lokalsamfunnet, myndigheter, forskere, turister og organisasjoner er nødvendig.

I stedet for begrensninger bør vi se etter samarbeid og synergier. En balansert bruk kan føre til økonomisk utvikling, bedre folkehelse, økt kunnskap og forståelse for naturen. På denne måten kan dagens og kommende generasjoner nyte naturens verdier og opplevelser.

En helhetlig strategi basert på samarbeid og forståelse kan ivareta villreinen og andre truede arter, samtidig som nasjonalparken fortsatt er tilgjengelig for menneskelig bruk. Dette krever dialog og involvering av de ulike aktører og er en vinn-vinn-situasjon, og ikke en forsvinn-situasjon.

Takk

Stiglaget er en sammenslutning av frivillige som arbeider for vedlikehold turstinettet i området Mysuseter, Raphamn og Kringseter, herunder istandsette turstier, skilting og sørge for nødvendig kartverk.